

Tvaroženský
ZPRAVODAJ

*Mateřská škola – návštěva
záchranné stanice pro dravé ptáky
v Rajhradě, 16. září 2021*

Skautská Šprýmiáda – 25. ročník – s tématem Biblické příběhy, 18. září 2021

Slovo starosty	3
Aktuality z obce	5
<i>Poděkování</i>	5
<i>Informace o konaných akcích...</i>	5
<i>Pozvánka na akce a události v roce 2021</i>	5
<i>Pozvánka na akce a události v roce 2022</i>	6
Informace občanům	6
<i>Provozní doba sběrného střediska KO „Milostivé léto“</i>	6
Informace ZO a OÚ	7
<i>Usnesení č. 18 z veřejného zasedání ZO</i>	7
Z činnosti spolků a sdružení	9
<i>Z činnosti Tvaroženských skautů</i>	9
<i>Něco málo z činnosti našich Skřítků</i>	11
<i>Výprava skautů</i>	12
Okénko do života ZŠ a MŠ	13
<i>Základní škola Tvarožná</i>	13
<i>Mateřská škola Tvarožná</i>	15
Ze života obce	17
<i>216. výročí bitvy tří císařů</i>	17
<i>Program vzpomínkových akcí...</i>	19
<i>Lampionový průvod</i>	21
<i>Návrh dopravního řešení ulice U Kosmáku</i>	22
<i>Přecházíme na nový systém třídění odpadu</i>	24
Z historie obce	27
<i>Z obecní kroniky – rok 1971</i>	27
<i>Tvaroženské domy (11)</i>	28
<i>Krásný dávný Štědrý večer na Hornácku</i>	32
Zpravodajův básnický koutek	33
Naši jubilanti	34
<i>Tiráž</i>	34

Autorka fotografie na titulní straně: Monika Daňková.

Vážení spoluobčané,
vítám vás u posledního letošního zpravodaje. Blíží se nám ke konci další rok, v němž se opět skloňoval koronavirus ve všech pádech. Ale na rozdíl od roku předchozího už víme, co na něj platí a máme možnost se mu bránit. A současně i zabránit dalšímu plnění nemocnic, přetěžování lékařů, sester a zdravotníků, jejichž práce bychom si měli vážit a ne ji zneužívat.

Základní Murphyho zákon říká, že co se může pokazit, to se také pokazí. Dal by se aplikovat i na cyklostezku, kdy celý povolovací proces šel po předchozích peripetiích zdárně ke svému cíli. Nicméně v průběhu stavebního řízení podala námítky zemědělská společnost Bonagro, která požaduje rozšíření cyklostezky až na 4 m. Je to poněkud paradoxní, když většina pozemků polních cest, i ty, na nichž je cyklostezka plánována, mají často šířku 3 až 3,5 metru. K tomu navíc zkomplikoval situaci ještě jeden vlastník pozemku na tvaroženském katastru, který odvolal svůj předchozí souhlas s cyklostezkou. K vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace na cyklostezku chyběl poslední doklad, a tím je pravomocné stavební povolení, které bylo třeba doložit do konce listopadu 2021. To se z důvodů výše uvedených nestihne. Nyní je nutné požádat o prodloužení této lhůty a stanovit nový termín doručení stavebního povolení poskytovateli dotace s ohledem na délku stavebního řízení. A tu lze nyní těžko odhadovat. Přitom o prodloužení termínu je možné žádat pouze jednou. Také výběrové řízení na zhotovitele stavby bylo zastaveno.

Ve středu 3. 11. proběhlo v ulici Velatická předání staveniště zhotoviteli stavby, firmě VS-build s.r.o., která zde bude provádět pokládku kanalizace a vodovodu a stavbu

nové silniční komunikace. Do 10. 11. nám firma předá podrobný harmonogram prací. Ten tedy bude k dispozici až po uzávěrce tohoto čísla zpravodaje. Nicméně lze předpokládat, že s ohledem na administrativní záležitosti – povolení zvláštního užívání komunikace a stanovení přechodného dopravního značení, které zabere nějaký čas, a vzhledem k dodacím lhůtám materiálů (šachty a potrubí), nebudou zahajovány výkopové práce těsně před Vánoce, ale až po Novém roce. Na vybudování technických sítí by potom plynule navázala v jarních měsících stavba silniční komunikace.

Herní prvky v ulici Hlinky budou dokončeny zřejmě až v prvním kvartálu příštího roku. Důvodem jsou snížené pracovní kapacity prováděcí firmy a prodloužené termíny pro dodávku materiálu. Zahájení stavby však muselo proběhnout do konce letošního září, aby byla splněna podmínka pro poskytnutí dotace.

V posledním loňském čísle zpravodaje jsem se poprvé zmínil o záměru nového veřejného osvětlení v obci. Uplynul rok a musím konstatovat, což mě vůbec netěší, že nové LED osvětlení nemáme, jelikož výběrové řízení na dodavatele svítidel jsme zrušili. Důvod pro zrušení bych charakterizoval asi takto: sešlo se několik faktorů, které se ale vzájemně nepotkaly. Například požadavky na technické a fyzikální vlastnosti svítidel, volba administrátora výběrového řízení, nabídky jednotlivých uchazečů a dotační podmínky a pravidla. Myslím si ale, že současné veřejné osvětlení není v dobrém technickém stavu a spolu se svými zastaralými rozvaděči by si výměnu zasloužilo. A nyní, při zvyšujících se cenách elektrické energie by nám o 60 až 70 procent úspornější svítidla přišla vhod.

Z důvodu trojnásobného převisu podaných žádostí vzhledem k alokovanému množství dotačních prostředků nám ne-

vyšla ani žádost o dotaci na vybudování retenčního prostoru pro zachycení splavenin a přívalových vod v úvozu nad Hlinkami, kterou jsme podávali v březnu, a o níž komise OPŽP rozhodovala na konci října. Pokusíme se obratem podat žádost znovu do nové právě probíhající dotační výzvy. Na tuto akci je již od léta loňského roku vydáno stavební povolení. Dalo by se tedy říci, že zbývá jen vybrat zhotovitele a můžeme začít. Teoreticky ano, otázka je, zda budeme realizaci akce podmiňovat získáním dotace.

Předchozí odstavce mají jednoho společného jmenovatele – dotace. Ty mohou pochopitelně výrazně snížit náklady stavby. Lépe řečeno vlastní podíl na nákladech, protože celkové náklady se naopak zvýší. Musíme totiž připočítat i výdaje na zpracování žádosti o dotaci, provizi administrátorovi ze získané dotace a následný monitoring akce po období takzvané udržitelnosti projektu, zpravidla 5 let. Dotace přinášejí i nemalou administrativní zátěž a mohou svými omezujícími podmínkami také komplikovat výběrové řízení i vlastní realizaci. Problematické je i využití sankcí, či pozastávek plateb vůči dodavateli, protože v dotačních podmínkách je většinou stanoven pevný termín, do kterého musí být stavba dokončena, předána a vyúčtována.

Jistě existují i jiné možnosti a formy financování a podle mého názoru bychom se neměli upnout k dotacím a zaměřovat se jen na to, co je momentálně dotačně podporováno. Určitě je dobré připravovat další nové projekty, ale zároveň nezapomínat dokončovat ty starší, aby neskončily v šuplíku jen proto, že na ně nepasuje žádný dotační titul.

Nachystaných stavebních akcí je dost. K výše zmíněným mohu přidat ještě projekt úpravy návsi, kde bylo vydáno stavební povolení před půl rokem a silniční komunikaci v ulici Vinohrady, kde právě probíhá sta-

vební řízení, a vydání povolení očekáváme po Novém roce.

Bude záležet na zastupitelstvu, které z uvedených projektů připravených pro realizaci upřednostní a zařadí do rozpočtu pro příští rok.

Milí spoluobčané, možná nás blíží se zima trochu děsí, když sledujeme, jakým způsobem rostou ceny energií, a snad by nám proto ani nevadilo, kdyby nemrzlo

a nesněžilo. Ale je před námi advent a doba vánoční, tak zkusme vnímat toto období také jinými smysly, než jen ekonomickým pohledem.

Přeji vám, abyste týdny zbývající do konce roku prožili ve zdraví, a děkuji vám za všechno dobré, co jste v letošním roce vykonali, i za jakoukoliv maličkost, kterou jste komukoliv přispěli nebo pomohli.

*Ing. Petr Buchta
starosta obce*

Aktuality z obce

Poděkování

Děkujeme všem, kteří věnovali čas vyplnění dotazníku „Jak se žije ve Tvarožné?“. Vaše názory a podněty budou využity při zpracování nového Programu rozvoje obce na období 2022–2027.

Děkujeme všem za účast při výsadbě stromů za Masarykovou alejí.

Informace o konaných akcích a událostech

- 18. září pořádali skauti 25. ročník Šprýmiády.
- 20. září se konalo veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná.
- 7.–10. října se konal Divadelní víkend na Sokolovně.
- 8.–9. října probíhaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.
- 10. října jsme si připomenuli výročí vysvěcení kostela sv. Mikuláše (140 let).
- 31. října pořádali občané z Cihelny lampionový průvod pro děti.
- 6. listopadu se na Sokolovně konalo shromáždění představitelů sborů Okresního sdružení hasičů. Shromáždění se zúčastnil starosta obce Těšany a nově zvolený poslanec Parlamentu ČR Ing. Miroslav Zborovský, který předal ocenění panu Jiřímu Tesařovi, bývalému vedoucímu Aktivitu Zasloužilých hasičů Jihomoravského kraje.
- 13. listopadu jsme společně vysadili stromy za Masarykovou alejí.
- 15. listopadu se konalo veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná.

Pozvánka na akce a události v roce 2021

4. prosinec – 216. výročí bitvy tří císařů

09:00–13:00 – Historický jarmark, vojenské ležení na návsi, diorama bitvy (v budově Obecního úřadu).

10:30–12:00 – Manévry pěchoty a jezdeckta – pod Santonem.

12:00 – Pietní akt u pomníku obětem bitvy – před budovou Obecního úřadu.

14:00–15:30 – Rekonstrukce bitvy tří císařů – pod Santonem.

23. listopad – Den otevřených dveří v ZŠ, připomínka výročí základní školy (110 let).

29. listopadu–3. prosince – Vánoční jarmark v MŠ.

8. prosinec – Vánoční jarmark v ZŠ – od 17 hod.

23. prosinec – Betlémské světlo, zpěv koled, setkání občanů na návsi – od 17 hod.

Pozvánka na akce a události v roce 2022

22. leden – Hasičský věneček

29. leden – Farní ples (místo konání: Velatice)

5. únor – Obecní ples

26. únor – Hasičské ostatky

Informace občanům

Provozní doba sběrného střediska komunálního odpadu

listopad 2021–leden 2022

sobota 20. 11. 2021 9.00–11.00 hod.

středa 24. 11. 2021 15.00–17.00 hod.

středa 1. 12. 2021 15.00–17.00 hod.

středa 8. 12. 2021 15.00–17.00 hod.

sobota 18. 12. 2021 9.00–11.00 hod.

středa 22. 12. 2021 15.00–17.00 hod.

středa 5. 1. 2022 15.00–17.00 hod.

sobota 15. 1. 2022 9.00–11.00 hod.

středa 19. 1. 2022 15.00–17.00 hod.

Pokud občané ukládají starý nábytek ve sběrném dvoře, **je nutno jej rozmontovat**. Jedná se především o skříně, postele a sedačky.

Nápojový karton – krabice od mléka a džusů – se ukládá do kontejnerů společně s plasty. Bílé i barevné sklo se ukládá jako směsné do společného kontejneru.

„Milostivé léto“

může pomoci až desetitisícům dlužníků z dluhových pastí

Je to obrovská šance pro mnoho lidí v dluhových pastech. Lidé, kterým se podařilo spadnout do exekucí kvůli dluhům u státních institucí, mají jedinečnou šanci se z toho vymanit v průběhu od 28. října 2021 do 28. ledna 2022 a znovu začít normální život. **Pokud v této lhůtě dlužník zaplatí celou jistinu dluhu tedy původní dluh a 908**

korun exekutorovi za zastavení exekuce, čeká ho nový životní restart. Úroky, penále a další příslušenství stát odpouští, exekuce se zastaví. Týkat se to bude těch, co mají dluh u veřejnoprávních institucí, třeba u zdravotních pojišťoven, nemocnic, u dopravního podniku nebo třeba za nájem u obce. Milostivé léto by tak reálně mohlo pomoci až čtvrt milionu dlužníků. S ohledem na více než čtyři miliony exekucí a bezmála 750 tisíc lidí v exekuci je toto reálná šance, jak se s částí nahromaděných exekucí vypořádat. A současně ctít princip, že dluh se musí uhradit.

Jsem rád, že se nám tento návrh podařilo prosadit. Jako autor připomínám: šance na odpuštění úroků u dluhů vůči státu – milostivé léto – bude **pouze do 28. 1. 2022**. Osobně jsem přesvědčený, že toto tříměsíční období může být výhodné pro obě strany, a to jak pro dlužníky, kteří mají reálný zájem na tom své dluhy splatit a exekuce se zbavit, ale drahým problémem je pro ně často právě příslušenství, které mnohdy činí až několikanásobek původního dluhu. Pro města

a obce a další věřitele navíc vzniká šance na to, že bude původní dluh splacen a dostanou zpět své dlužné peníze, což by se u řady dlužníků za standardní situace nikdy nestalo. Jedná se tak opravdu o pomocnou ruku jak pro věřitele, tak pro zodpovědné dlužníky.

Vás, kteří čtete tyto řádky, chci naléhavě poprosit. Pokud znáte ve svém okolí kohokoli, koho by se tato podaná ruka státu mohla týkat a pomoci mu, tak mu o tom řekněte. Nasměrujte ho do některé pomáhající instituce, jako jsou Charity, občanské poradny, Člověk v tísni apod. Rychlou pomoc Vám poskytne např. Help linka Člověka v tísni 770 600 800, přesný postup najdete i v aplikaci nedluzimstatu.cz/milostive-leto/. Pokud tuto šanci nevyužijí, nepůjde se jí zpětně domáhat. **A první aktivita musí být na straně dlužníka!** Milostivé léto se nebude v blízké budoucnosti opakovat. Díky za Vaši pomoc s osvětou. Je to opravdu důležité. Považuji to za jednu z výrazně pozitivních věcí, které se nám podařilo ve sněmovně v končícím období prosadit.

Marek Výborný
poslanec PS PČR

Informace ZO a OÚ

Usnesení č. 18 z veřejného zasedání

ZASTUPITELSTVA OBCE TVAROŽNÁ

konaného dne 20. září 2021 v zasedací místnosti OÚ ve Tvarožné

I. Zastupitelstvo obce Tvarožná po projednání SCHVALUJE:

Usnesení č. 1/18/21 – Program zasedání zastupitelstva obce

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 2/18/21 – Návrhovou komisí:

Ing. Tomáš Kousal

Jaromír Kocourek

Hlasování: pro 12, proti 0, zdržel se hlasování 2, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 3/18/21 – Ověřovatele zápisu:

Jiří Šmerda

Ing. Vilém Šimek

Hlasování: pro 12, proti 0, zdržel se hlasování 2, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 4/18/21 – Darovací smlouvu se ZUŠ Pozoříčko.

Příloha č. 3 – Darovací smlouva

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 5.1/18/21 – Smlouvu o spolupráci při realizaci projektu Stavba integrovaného systému bezpečných cyklostezek na Šlapanicku – Pozoříčko, I. etapa s vlastníkem pozemku Vlastimilem Buchtou.

Příloha č. 5 – Smlouva o spolupráci při realizaci projektu – Vlastimil Buchta

Usnesení č. 5.2/18/21 – Smlouvu o spolupráci při realizaci projektu Stavba integrovaného systému bezpečných cyklostezek na Šlapanicku – Pozoříčko, I. etapa s vlastníky pozemku manželi Weissovými.

Příloha č. 6 – Smlouva o spolupráci při realizaci projektu – manželé Weissovi

Usnesení č. 5.3/18/21 – Smlouvu o spolupráci při realizaci projektu Stavba integrovaného systému bezpečných cyklostezek na Šlapanicku – Pozoříčko, I. etapa s vlastníkem pozemku Karlem Skládaným.

Příloha č. 7 – Smlouva o spolupráci při realizaci projektu – Karel Skládaný

Hlasování: pro 13, proti 0, zdržel se hlasování 1, omluvení členové ZO 1

Usnesení č. 7/18/21 – Smlouvu o dílo na zpracování územní studie Zástavba obce Tvarožná se zhotovitelem AR projekt, s.r.o. a cenu za dílo 367.000 Kč bez DPH. Zastupitelstvo obce pověřuje radu obce provedením rozpočtového opatření.

Příloha č. 9 – Nabídka zpracování územní studie

Příloha č. 10 – Smlouvu o dílo na zpracování územní studie Zástavba obce Tvarožná

Hlasování: pro 11, proti 0, zdržel se hlasování 3, omluvení členové ZO 1

II. Zastupitelstvo obce po projednání NESCHVALUJE:

Usnesení č. 6/18/21 – Zastupitelstvo obce neschvaluje záměr odprodat část obecního pozemku p. č. 1052/1 v k. ú. Tvarožná.

Příloha č. 8 – Žádost o odkup části pozemku p. č. 1052/1

Hlasování: pro 14, proti 0, zdržel se hlasování 0, omluvení členové ZO 1

III. Zastupitelstvo obce Tvarožná UKLÁDÁ:

Předsedům výborů a komisí zaslat do 24. 10. 2021 požadavky do rozpočtu obce na rok 2022.

Františku Kopeckému pozvat zástupce z Muzea Brněnska k ocenění starožitností na půdě obecního úřadu.

IV. Zastupitelstvo obce Tvarožná ODKLÁDÁ:

Projednání a schválení Obecně závazné vyhlášky č. 1/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství na další zasedání ZO.

V. Zastupitelstvo obce Tvarožná BERE NA VĚDOMÍ:

Zprávu starosty.

Požadavky finančních prostředků z rozpočtu obce Tvarožná na rok 2022 pro MŠ ve výši 921 tis. Kč dle přílohy č. 1 a pro ZŠ ve výši 1.074 tis. Kč dle přílohy č. 2.
Návrh usnesení.

Ve Tvarožné dne 20. 9. 2021

starosta obce: Ing. Petr Buchta, v. r.
místostarosta obce: Pavel Šťastný, v. r.
ověřovatelé: Jiří Šmerda, v. r.
Ing. Vilém Šimek, v. r.

Přílohy:

Příloha č. 3 – Darovací smlouva

Příloha č. 5 – Smlouva o spolupráci při realizaci projektu – Vlastimil Buchta

Příloha č. 6 – Smlouva o spolupráci při realizaci projektu – manželé Weissovi

Příloha č. 7 – Smlouva o spolupráci při realizaci projektu – Karel Skládaný

Příloha č. 9 – Nabídka zpracování územní studie

Příloha č. 10 – Smlouvu o dílo na zpracování územní studie Zástavba obce Tvarožná

Příloha č. 8 – Žádost o odkup části pozemku p. č. 1052/1

Z činnosti spolků a sdružení

Z činnosti Tvaroženských skautů

Září neznamená pro děti jen začátek školního roku, ale i roku skautského. Je to čas, kdy se do klubovny opět navrací dupot, smích, radost, ale i touha se něco nového dozvědět a naučit. Skauti svoji činnost zahájili 6. září, přičemž od pondělí do pátku se v klubovně schází jedna družina po druhé.

První skautskou akcí v měsíci září byla výzva „Daruj krev s Tvaroženskými

skauty“, kdy se povedlo uspořádat první hromadné darování krve, při kterém deset dárců poslalo svoji krev dále potřebným.

O následujícím víkendu se skautky vydaly na podzimní výpravu do Beskyd. Cestou na vrchol Lysé hory vedly jejich kroky ke kamenné mohyle Ivančena, která byla postavena na památku nacisty popravených skautů.

V sobotu 18. září proběhl další, již 25. ročník Tvaroženské Šprýmiády. Děti měly možnost strávit pár hodin veselým závodem plným úkolů, které plnily na 13 různých stanovištích. Trasa vedla tradičně pro menší děti v okolí Santonu, starší děti se prošly až do Velatic. Letošním tématem byly **Biblické příběhy**. Děti se tak prostřednictvím závodu seznámily s postavou krále Šalamouna, podařilo se jim přepravit zvířátka Noemovou archou, zdárně postavily Babylónskou věž, nebo jako David přepraly Goliáše. A i když bylo teprve září, děti během cesty potkaly Tři krále, skládaly Betlémskou kometu a zkusily, jak Ježíš chodil po vodě. V cíli pak na závodníky čekal skákací hrad, špekáčky a odměna. Ti nejšikovnější si odnesli i hodnotné ceny. Počasí nám letos

přálo a na Šprýmiádu přišlo téměř 90 dětí. Chtěli bychom tak poděkovat všem, kteří se na průběhu akce podíleli. Bez Vašeho zapojení a pomoci by nebylo možné akci uspořádat. Velký dík patří také našim věrným sponzorům!

V prvním říjnovém víkendu se vydali na svoji výpravu skauti. V průběhu měsíce se pak vypravili i Skřítkci, Vlčata a Světlušky. Světlušky svoji výpravu zahájily 23. 10. večer, promítáním filmu a následným přespaním v klubovně. Brzy ráno jsme se vydaly do Brna autobusem, odkud jsme pokračovaly vlakem do Ivančic. Místní skauti

měli nachystaný program Křížem krážem Rénou, kdy jsme se pomocí pochodových značek vydaly po stopách zmizelé princezny Rény. Po odhalení únosců a získání pokladu jsme si zašly do místní pizzerie. Spokojené a unavené se vydaly na cestu zpět domů.

V listopadu i prosinci máme naplánovaných několik činností a aktivit. Věříme, že se situace nezhorsí a budeme se moci i společně s vámi potkat u Betlémského světla a předat tak dál plamínek lásky a naděje.

Skauti Tvarožná

Něco málo z činnosti našich Skřítků

Čas běží jak zběsily a už je tu listopad. Od 6. září fungují společné schůzky dětí, které probíhají každé pondělí od 16:30 do 18:00 ve skautské klubovně. Za pěkného počasí, tedy hlavně na začátku školního roku, probíhaly venku. Skřítkci – jedná se o nejmladší výchovnou skautskou kategorii, tedy o holky a kluky ve věku 5 až 7 let. Na schůzky chodí celkem 13 dětí, z toho 5 chlapců a 8 dívek. Každá schůzka začíná společným pozdravem – stiskem levice. Poté následuje společná činnost. Vyrábění, hry, malování, bludiště, pracovní list, povídání v kroužku ...ani nevíme jak a schůzka je u konce. To znamená opět společné rozloučení – tentokrát pokřikem a ten si děti opravdu užívají ☺.

Společně jsme také 23. října podnikli výlet do Planetária v Brně, a to na Kouzelný glóbus. Program byl skvělý a myslím si, že jak my dospělí, tak i děti byly nadšené! Děti se naučily, jaké souhvězdí můžeme najít na obloze, jaké máme planety a díky příběhu, jak je důležité střídání ročního období.

Do konce kalendářního roku bychom rádi podnikli kromě pravidelných schůzek ještě jednu společnou akci Skřítků a také nás čeká, vzhledem k blížícím se Vánocům, i slavnostní Vánoční besídka.

*Za družinku Skřítků
Lucka Brtníková*

Výprava skautů

První říjnový víkend se vydali tvořit skauti na výpravu do míst, kde byly před více než sto lety položeny základy československého skautingu, k hájovně Orlovy nedaleko Lipnice nad Sázavou. Naše třídní putování začalo v pátek večer v Humpolci, kde jsme pod zříčeninou hradu Orlík strávili naši první noc. Druhý den, hned po snídani, jsme si prohlédli hrad a vystoupali jsme i na stejnojmennou rozhlednu.

Po prohlídce nás čekalo asi osmikilometrové putování k hájovně Orlovy, kde v letech 1911 a 1912 A. B. Svojsík sepsal první skautské knihy *V přírodě* a *Základy junáctví*. V hájovně, která dnes patří humpoleckým skautům, nikdo nebyl, tak jsme si ji prohlédli alespoň z venku a na připraveném ohništi opekli špekáčky. Po pozdním obědě jsme se přesunuli jen o 2 km dále, na místo kde A. B. Svojsík pořádal vůbec první skautské tábory v Českých zemích. Po prohlídce tohoto pro každého skauta až posvátného místa jsme se vydali do Lipnice nad Sázavou, a to přímo na místní hřbitov. Navštívili jsme hrob spisovatele Jaroslava Haška, který poslední roky svého života pobýval ve zdejším hostinci, kde také napsal svoje nejznámější dílo *Osudy dobrého vojáka Švejka*. Na hřbitově nás zaujal ještě jeden náhrobek, ten patřící Dolfíčkoví Stránskému, blízkému spolupracovníkovi Svojsíka při zakládání skautingu.

Za Lipnicí nad Sázavou se nachází zajímavé místo, Národní památník odpoledne. V bývalých kamenolomech jsou ve skále vytesané tři reliéfy: Ústa pravdy, Bretschneiderovo ucho a Zlaté oči. Možná je znáte z pohádky *Princezna zakletá v čase*. A právě zde nás čekala druhá noc strávená ve spacácích, pod hvězdnou oblohou.

Poslední den jsme procházeli romantickou krajinou plnou zatopených lomů a kouzelných míst. Šlapali jsme po cestách, po kterých první skauti vozili z Prahy

a zase zpět své dvoukoláky s materiálem na stavbu prvních táborů. Na okraji Světlé nad Sázavou jsme se zastavili u rybníka Svojsík, kde se naši první bratři koupávali. Rybník ani říjnové počasí ke koupání moc nelákalo, tak jsme se vydali na nádraží na vlak, který nás odvezl zpět do Brna.

Počasí nám přálo, sluníčko svítilo, na obloze ani mráček. Díky tomu jsme nepotřebovali stany a mohli jsme obě noci strávit pod širým nebem. V batozích na zádech jsme nesli vše, co jsme potřebovali a za ty tři dny jsme absolvovali trasu dlouhou asi 25 kilometrů. Stát na místech, kde vznikal skauting, byl prostě zážitek...

*Jan Spáčil,
skauti Tvarožná*

Okénko do života ZŠ a MŠ

Základní škola Tvarožná

Konec kalendářního roku se blíží a s ním přichází i poslední příspěvek do letošního Zpravodaje. Všem příznivcům tvaroženské školy děkuji za jejich podporu a zájem.

Školní rok je již v plném proudu a zatím i po dalším testování žáků nevznikly žádné problémy s karanténou nebo uzavřením školy. Děti jsou opět častěji nemocné rýmou či chřipkou, ale rodiče se chovají velmi zodpovědně a raději je nechávají doma, aby se vzájemně nenakazily. Žáci si zvykají na dodržování školních

pravidel a sžívají se se svými povinnostmi a úkoly. Výpadek docházky do školy v loňském školním roce jim situaci neulehčil. Učivo stále procvičujeme a opakujeme nejen ve vyučovacích hodinách, ale i v odpoledních aktivitách díky dotaci z MŠMT na posílení pomoci žákům po kovidových opatřeních. Problémy nevnímáme ani tak v osvojování učiva, ale především v sociálních dovednostech, chování v kolektivu, dodržování pravidel a určitého režimu.

Od začátku letošního školního roku se snažíme co nejvíc využít přítomnosti žáků ve škole a rozšířit jim obzory informací a vědění i mimo výuku. Realizujeme různé projektové dny – nejen v rámci výuky ale i při bytu ve školní družině. Na témata, která zpracováváme ve výuce, vychovatelky školní družiny plynule navazují a dětem obohacují odpoledne zajímavostmi a dalšími výtvarnými činnostmi.

Během prvního čtvrtletí jsme se podívali do Soběšic na Jezírko, kde pro nás byl připraven program Na Ka-

Život v pohybu – sportovní dopoledne

meni kámen a Hajný je lesa pán, v Arboretu ve Křtinách jsme s žáky 1. a 2. ročníku obdivovali zajímavé stromy a jiné rostliny, na školní zahradě jsme si vytvořili bylinkový záhon, vyslechli jsme si přednášku o ochraně medvědů a dalších zvířat na Slovensku, besedovali jsme s kronikářem o 110. výročí budovy školy, také jsme se seznámili prostřednictvím Akademie mladých vědců s robotikou a programováním, no a sportu jsme věnovali také dostatek času – dokončili jsme deset lekcí plavání v bazénu ve Vyškově a zařadili jsme projektový den Život v pohybu, který začal malým vhladem do sportu parkour s možností některé akrobatické kousky si vyzkoušet pod odborným dohledem.

Od října jsme rozjeli i činnost zájmových kroužků, letos převážně vedených učitelkami naší školy, abychom se mohli zájmové činnosti věnovat i při různých covidových omezeních a opatřeních. V nabídce je kroužek dramatický, výtvarný, pěvecký, taneční, cizí jazyky, deskové hry. Kroužek parkouru a sebeobrany vedeme ve spolupráci se ZŠ Pozořice a jejich Poznej víc. Spolupracujeme také se ZUŠ Pozořice a s Hudební školou pana Meluzína. S kroužkem Věda nás baví jsou zatím problémy – ještě svoji činnost nezahájili a začátek neustále oddalují různými výmluvami.

Nový školní rok začal slibně a věříme, že bude pokračovat dál podle plánu. V měsíci listopadu připravujeme den otevřených dveří, hovorové hodiny, hudební pohádku s Musica Animae, další pohybový den pod vedením trenérů z Fit cent-

Na Jezírku v Soběšicích

Projekt bylinková zahrada

ra. V prosinci přivítáme Mikuláše s čerty a anděly, připravíme výrobky na tradiční Vánoční jarmark, seznámíme se s vánočními tradicemi. Vánoční besídkou s nádlíčkou dárků ve středu 22. 12. zakončíme pobyt ve škole v letošním kalendářním roce. Sejdeme se ovšem ještě 23. 12. pod

Podzimní tvoření

vánočním stromem na návsi, kde si společně s ostatními Tvarožňáky zazpíváme vánoční koledy.

Poslední informaci věnuji současné dopravní situaci okolo školy. Momentál-

ně totiž řešíme zvýšenou dopravní aktivitu na silnici před školou převážně v ranních hodinách. Nejspíše je to kvůli kolonám na dálnici i na státní silnici. Řada řidičů si cestu zkracuje okolo školy a místo, kde byl dosud klid a bezpečno, projíždí velkou rychlostí. S žáky jsme se domluvili na zvýšené opatrnosti při pohybu okolo školy, ale jen to určitě nestačí. Pevně věřím, že se rychle najde řešení a situace se zlepší. Všichni se o to snažíme.

Všem vám přeji klidný konec letošního roku, hlavně pevné zdraví, dobrou náladu a negativní jen testy na covid ☺.

Mgr. Věra Floriánová
ředitelka ZŠ Tvarožná

Mateřská škola Tvarožná

Listopad je podzimní měsíc, signalizující blížící se Vánoce, na které se každé dítě velmi těší. Pokud se těší i do naší mateřské školy, tak je to ta nejlepší zpráva, kterou zaměstnanci mateřské školy mohou slyšet. Aby se jim u nás líbilo co nejvíce, připravujeme pro děti zajímavé kulturní i vzdělávací akce. První akcí je výlet do muzea Šlapanice na vzdělávací program „Svatby a svatební zvyky“, a to 11. 11. 2021.

18. listopadu jedeme do Divadla Bolka Polívky na divadelní představení „O statečném kováři Mikešovi“.

25. listopadu se vydáme do knihovny Mokrá,

tentokrát to bude na téma „Z pohádky do pohádky“.

29. listopadu až 3. prosince připravujeme společně s dětmi vánoční jarmark v prostorách mateřské školy, vždy od 8.00 hod. do 16.00 hod. Přijďte se podívat na unikátní výrobky, které určitě ozdobí

Kroužek Fit dance

Návštěva záchranné stanice v Rajhradu – 16. 9. 2021

Návštěva obory Holedná – 22. 9. 2021

každou domácnost a zahřejí na srdíčku. Doufáme, že nám to zhoršující se epidemiologická situace dovolí.

29. listopadu nám od 9.30 hod Filharmonie Brno zpřijemní pobyt v mateřské škole „Adventními radovánkami“.

3. prosince od 9.00 hod. se v mateřské škole setkáme s Mikulášem a andělem, rovněž nebude chybět nějaký mikulášský dáreček. V tento den se naše školka pohádkově promění, děti budou plnit andělské úkoly. Můžete již nyní pro ně připravit čertovský či andělský kostým.

16. prosince nás čeká v muzeu Šlapanice vánoční program „Půjdem spolu do Betléma“, jež nás všechny naladí na tu nejhezčí vánoční atmosféru.

Touto cestou bych rovněž chtěla poděkovat všem našim sponzorům i aktivním sběratelům starého papíru. Z jeho výtěžku hradíme dětem částečně dopravu na různé akce. Velké díky patří i obci Tvarožná, bez jejíž podpory bychom nemohli takto fungovat. Velmi si vážím všech příznivců

Oslavy úrody v MŠ – 4. 10. 2021

naší mateřské školy, a doufám, že i v roce 2022 tomu nebude jinak.

Na závěr mého příspěvku všem čtenářům zpravodaje přeji, aby vám chladný listopad, ale i předvánoční shon, ke kterému se schyluje, přinesl spoustu pohody

a příjemných prožitků. Všem rovněž přeji hodně zdraví, samozřejmě bez covidových i jiných příznaků.

Jen na nás samotných záleží, zda se budeme cítit dobře a spokojeně.

*Za kolektiv mateřské školy
Mgr. Yvona Hrbáčková*

Ze života obce

216. výročí bitvy tří císařů

Připravujeme 216. výročí bitvy u Slavkova (2. prosince 1805), bitvy tří císařů, které proběhne na přelomu listopadu a prosince tohoto roku. Akci finančně dlouhodobě podporuje Jihomoravský kraj.

U Slavkova Císař Francouzů Napoleon I. během několika hodin rozhodl tažení roku 1805, válku třetí protifrancozské koalice. Poražený car Alexandr I.

se svou armádou opustil střední Evropu. Válka mezi Francií a Ruskem pokračovala až do roku 1807 bitvou u Friedlandu a podpisu tylžského míru. Rakouský císař František I. přistoupil na podmínky příměří podepsaného 6. prosince na zámku ve Slavkově a posléze i na podmínky tvrdého bratislavského míru z 26. prosince 1805. Tvrdost podmínek a Napoleonův rostoucí vliv v Německu vedly po třech

letech k eskalaci napětí mezi Rakouskem a Francií, válce roku 1809, jež vyvrcholila opět na jižní Moravě, u Znojma. Napoleonská epopej pokračovala tažením do Ruska, válkou 6. koalice v letech 1813–1814, a vyvrcholila bitvou u Waterloo. Každoročně se na přelomu listopadu a prosince u příležitosti výročí bitvy u Slavkova sjíždí na jižní Moravu tisícovka „napoleonských vojáků“ z celé Evropy, aby během zimního víkendu připomněli střetnutí ve světě proslulé pod německým názvem města – Austerlitz – a také jako bitva tří císařů, francouzského císaře Napoleona, rakouského císaře Františka a ruského císaře Alexandra. Bitva, jejíž průběh přirovnává z francouzské strany profesor Tulard spíše než k partii šachu k partii pokeru, fascinuje i po dvou stáletích nejen vojenské historiky, a je právem

považována za Napoleonovo největší vítězství, protipól Waterloo. Jde o největší pravidelně pořádanou napoleonskou vzpomínkovou akci na světě.

Hlavními body programu vzpomínkových akcí jsou sobotní rekonstrukce bitvy (4. prosince 2021), která probíhá u obce Tvarožná, pod kopcem Santon, na severním okraji historického bojiště, které je mimořádné již svou rozlohou přibližně 10 × 12 km. V neděli v poledne pak na Prateckém kopci, místě nejtvrdších bojů bitvy, před památníkem Mohyla míru věnovaném obětem válek, probíhá pietní akt, při němž jsou vzpomenujety nejen vojenské, ale i civilní oběti bitvy. Vzpomínkové akce nejsou oslavou Napoleona či jeho vítězství, a už vůbec nejsou oslavou války či bitvy. Mezinárodně politické a válečné události, jež ve své době Evropu zásad-

ním způsobem ovlivnily, a i dlouho po ní rozdělovaly, se s odstupem staly prostředkem k setkávání a společným zájmem mnoha lidí z mnoha zemí světa. Cílem akcí je připomínka a podpora poznávání společné evropské historie. Tématem letošní rekonstrukce bitvy tří císařů bude Napoleonův „Lví skok“ a rozhodující boj na Prateckých výšinách s důrazem na okamžiky, které barvitě ve svých pamětech popsal francouzský brigádní generál Thiébault, a následný ústup rusko-rakouských sil. Uvidíte dle dobových zásad manévrující a bojující pěchotu, jezdeckto i dělostřelectvo. Jednotky Napoleonovy „Grande Armée“ se utkají o „Pratecké výšiny“ se středem koaliční armády. Císaře Napoleona ztvární Mark Schneider z Virginie, který v této roli vystupuje pravidelně od roku 2005.

Program vzpomínkových akcí ve Tvarožné

Sobota, 4. prosince 2021

9:00 Nástup koaliční armády

09:00–13:00 Historický jarmark, vojenské ležení, diorama bitvy v budově Obecního úřadu

10:30–12:00 Santon, bojiště – manévry pěchoty a jezdeckta

12:00 Pietní akt u pomníku obětem bitvy – před budovou Obecního úřadu

14:00–15:30 Rekonstrukce bitvy tří císařů – pod kopcem Santon

Vstupné na akci je zdarma, s výjimkou míst na tribuně.

Program vzpomínkových akcí v okolí

Úterý, 30. listopadu 2021

15:30 Vyškov – francouzské polní obvaziště na náměstí

17:00 Mše svatá za padlé vojáky a civilisty v bitvě u Slavkova, kaple sv. Antonína Paduánského, Újezd u Brna

17:30 Vyškov – komponovaná dobová ukázka Vyškov v roce 1805

Středa, 1. prosince 2021

15:00 Kučerov – otevření malé výstavy na téma vzpomínkových akcí Austerlitz a 200. výročí Napoleonova úmrtí

16:00–18:00 Kučerov – setkání s napoleonskými vojáky, bitva na návsi a přehlídka

Pátek, 3. prosince 2021

16:00 Ležení francouzských vojsk ve dvoře Obecní hospody v Křenovicích

17:30 Ohně na Žuráni (Podolí)

17:40 Šarvátka v Křenovicích

18:00 Jiříkovické ohně (Jiříkovice)

19:00 Průvod ke Zlaté hoře nad Křenovicemi

19:00 Příjezd císařů Alexandra a Františka na zámek ve Slavkově

Sobota, 4. prosince 2021

07:30 Žuráň, slavkovské slunce, přehlídka fr. jednotek

10:00 Pietní akt v Jiříkovicích na vstupu do obce od Šlapanic

10:30 Pietní akt v Jiříkovicích u pomníku Norberta Brassina

11:00 Pietní akt v Křenovicích

17:00 Pietní akt u pomníku Kopjafa v Telnici

Celodenní program a řemeslný jarmark na náměstí ve Slavkově.

Neděle, 5. prosince 2021

09:00 Slavnostní nástup vojenských jednotek u sochy M. I. Kutuzova v Křenovicích

12:00 Pietní akt na Mohyle míru (Prace)

Zdroj: www.austerlitz.org (upraveno)

Více informací k události lze najít na webových stránkách pořadatelů

www.tvarozna.cz

www.austerlitz.org

www.1805.cz

Upozornění

Upozorňujeme občany na omezení dopravy a pohybu osob v sobotu 4. prosince, z důvodu organizace vzpomínkových akcí ve Tvarožné. Pro veškerou dopravu bude obec Tvarožná uzavřena od 10 do 17 hodin, ve stejném čase bude také omezen provoz autobusové linky 702. Věnujte prosím pozornost pokynům pořadatelů a Policie ČR. Děkujeme za pochopení.

REKLAMA

Nové kadeřnictví

KADERŇNICTVÍ

dámské • pánské • dětské
Vlasové poradenství, prodej kvalitní kosmetiky.

OTEVÍRÁME 8. 11. 2021

OTEVÍRACÍ DOBA:

Pondělí 8.00 -15.00

Úterý na objednání

Středa 10.00 -18.00

Čtvrtek 8.00 -15.00

Pátek na objednání

Tel.: 704 589 536

Sivice 292 (nad obchodem)

 Kadeřnictví Adel

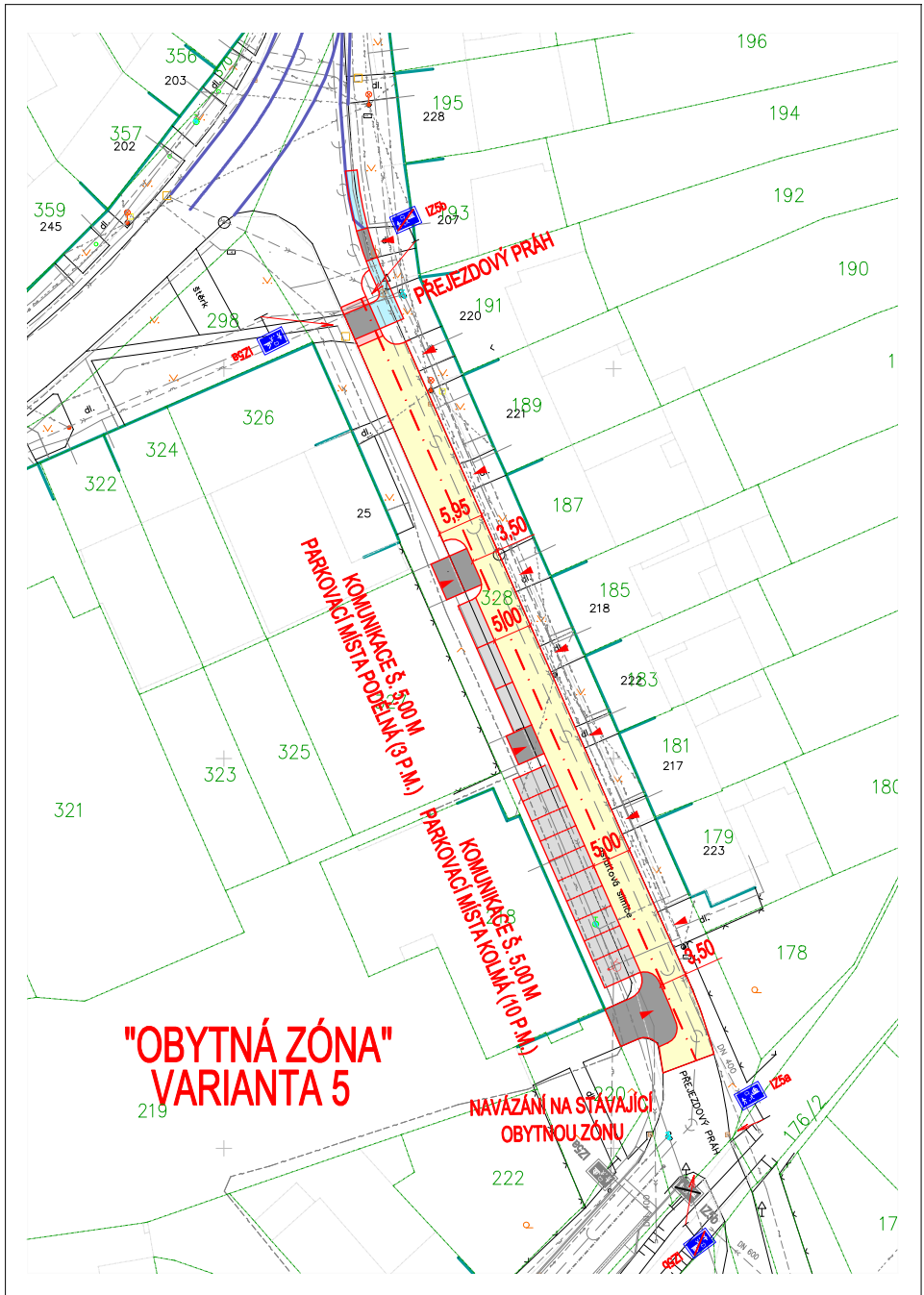
Lampionový průvod

V neděli 31. 10. 2021 se uskutečnil ve Tvarožné Lampionový průvod. Všichni jsme se na něj moc těšili, jelikož v minulém roce nebylo možné tuto akci uspořádat. Průvodu se zúčastnilo zhruba 80 dětí a jejich rodiče. Každý nesl svůj lampion a tak po cestě bylo vidět malá světýlka. Na konci na děti čekala sladká odměna a i pro dospělé bylo připravené občerstvení. Akce se velice povedla a všem se moc líbila. Doufáme, že ji budeme moci pořádát i ostatní nadcházející roky a nebude se opakovat „výpadek“ z loňska. Všem moc děkujeme za účast a podporu. Úsměvy dětí, dobrá nálada a spokojenost všech je přesně to, proč tyto akce pořádáme. Již nyní se těšíme na další rok.

*Za pořadatele
Dita Kochová*

Návrh dopravního řešení ulice U Kosmáku

VEDENÍ PODVOJNÉHO ÚČETNICTVÍ A DAŇOVÉ EVIDENCE

Sestavení veškerých daňových přiznání včetně příloh
Administrativa
Poradenství

„Základem úspěšné spolupráce je komunikace a zpětná vazba.“

Ing. Romana Prokešová

T: 776 016 825

E: romana-prokesova@seznam.cz

doctor optic
Moravia

*Vánoční soutěž
je opět tady!*

**KUPTÉ SI U NÁS BRÝLE
A VYHRAJTE ŠEK NA 10.000 Kč**

*Rozdáme
540.000 Kč*

Masarykovo náměstí 1665/8, ŠLAPANICE
tel.: 773 260 803, email: slapanice@droptik.cz

Každá prodejna soutěží
samostatně
o svého výherce!

*Vánoční šek
na 10.000 Kč*
pouze v doctor optic

 DrOptikMoravia **dr.optik_moravia** **www.doctoroptic.cz**

Vánoční soutěž od 1. 10. 2020 do 31. 12. 2020 v prodejnách Doctor Optic.
Pravidla soutěže najdete na www.doctoroptic.cz.

PŘECHÁZÍME NA NOVÝ SYSTÉM TŘÍDĚNÍ ODPADU

**STARTUJEME
1. 1. 2022**

PROČ PŘECHÁZÍME?

- ✓ Nový systém je přehlednější a pohodlnější.
- ✓ Získáme přesná data o odpadech v naší obci. Díky tomu můžeme snížit jejich množství a vyhneme se zvýšeným poplatkům za skládkování, které stanovuje nový zákon o odpadech.

CO SE MĚNÍ PRO MĚ JAKO PRO OBČANA?

- ✓ Zdarma získáte očipované nádoby na plast a papír, díky čemuž už nemusíte s tímto odpadem do sběrných hnízd, ale můžete třídít v pohodlí domova.
- ✓ Frekvence svozu odpadu bude probíhat: Směsný komunální odpad – 1x za 14 dní, plast – 1x za měsíc, papír – 1x za měsíc. Počty nádob v hnízdech, případně frekvence jejich svozu, budou postupně upraveny dle výtženi.

I DÍKY
VAŠEMU ÚSILÍ
ODPADY NEKONČÍ
NA SKLÁDKÁCH

Vaše vyříděné odpady se automaticky stávají druhotnou surovinou pro výrobu nových recyklovaných výrobků.

**STARÉHO
PSA NOVÝM
KOUSKŮM
NENAUČÍŠ?**

**MY VÁS JE ALE NAUČÍME!
TŘEBA TO, JAK SE SPRÁVNĚ
TŘÍDÍ ODPAD.**

A proto jsme se rozhodli u nás zavést zcela nový systém třídění odpadů od společnosti JRK. Ten nám pomůže nakládat s našimi odpadky lépe než doposud, a díky tomu se můžeme už teď těšit na pěknou hromádku dobrých věcí – ulevíme naší přírodě, pomůžeme efektivní recyklaci a v konečném výsledku ušetříme za svoz a zpracování odpadů.

**A to už za aspoň malou změnu
svých zvyků stojí, ne?**

VÍCE INFORMACÍ NA
www.tvazozna.cz/odpady

JAK FUNGUJE NOVÝ SYSTÉM TŘÍDĚNÍ?

Díky pohodlnému třídění a chytré evidenci odpadů udržíme odpadové hospodářství pod kontrolou a nebudeme tak muset zvyšovat poplatek za odpady.

ZAPOJTE I SVOU DOMÁCNOST DO SYSTÉMU CHYTRÉHO TŘÍDĚNÍ ODPADŮ

1. KROK

DISTRIBUCE

- Na obecním úřadě si vyzvednete nádobu ve dnech 22., 24., 29. 11. a 1., 6. a 8. 12. mezi 13:00 a 17:00.

- Kontakt pro evidenci, výdej nádob a podpis smluv:

Jana Pajerová - sekretariát OU

✉ obec@tvarozna.cz

☎ 544 226 101

2. KROK

NÁDOBY A ČÍPY

- Na obecním úřadě dostanete žlutou a modrou nádobu. Tyto nádobu budou označeny speciálními čipy, které slouží k evidenci odpadu.

3. KROK

TŘÍDĚNÍ

- Do modré nádoby vhazujte papír, do žluté nádoby vhazujte plast, nápojové kartony a hliníkové obaly.

4. KROK

SVOZ

- V den svozu postavte nádobu před dům.

5. KROK

EVIDENCE

- Pracovník svozové společnosti při výsypu nádoby načte a propíše tak data do evidenčního systému.

6. KROK

POPLATEK ZA ODPAD

- Pokud nepolevíte v úsilí a budete poctivě třídit, obec nebude muset razantně zvyšovat poplatek za odpad.

Pro více informací můžete navštívit obecní úřad nebo webové stránky obce.

REKLAMA

EDEN.CZ

Brněnský výrobce nábytku

KUCHYNĚ NA MÍRU

T: 777 765 403

VESTAVĚNÉ SKŘÍNĚ

E: kuchyne@eden.cz

NÁBYTEK NA MÍRU

www.eden.cz

Adresa: ul. Rohlenka 260, 664 51 Jiříkovice

40 %
sleva na
kuchyně

Z historie obce

Z obecní kroniky – rok 1971

V investiční části akce „Z“

Budeme pokračovat v realizování rozpracovaného projektu na výstavbu místního vodovodu, budovaného v rámci KBV Sivická.

V místech prameniště budeme usilovat o vybudování požární nádrže. Po dokončení KBV Sivická budeme provádět stavby občanské vybavenosti KBV Velatická.

U Okresní vodohospodářské správy budeme nárokovat provedení regulace potoka v úseku obce.

Za předpokladu získání finančních prostředků v rámci akce „Z“ provedeme:

- výstavbu nové mateřské školky
- opravu budovy MNV
- generální opravu základní školy
- výstavbu budovy pohostinství
- dobudujeme bezprašnou silnici Krhon, u Dvora a Gastl

(Kronika str. 368–9)

František Kopecký
kronikář ve Tvarožné

**TJ SOKOL
TVAROŽNÁ**

ZVE VŠECHNY SVÉ ČLENY NA ZASEDÁNÍ VALNÉ HROMADY,
KTERÉ SE KONÁ VE ČTVRTEK 25. LISTOPADU 2021 V 19:00 HODIN V TĚLOCVIČNĚ NA KOSMÁKU.

PROGRAM: HODNOCENÍ ČINNOSTI
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ
VOLBA VÝBORU TJ SOKOL TVAROŽNÁ NA DALŠÍ OBDOBÍ

ZAJIŠŤUJE VÝBOR TJ SOKOL TVAROŽNÁ

Tvaroženské domy (11)

Od Obecního úřadu pokračujeme po levé straně návsi selskými usedlostmi historického jádra obce.

Prvního majitele domu č. 41 známe z roku 1749 tedy jen rok poté, co začala platit Druhá lánová vizitace. Je to Mariana Slezáková. Následovali Marie Šlezingero-

Dům č. 41 a OÚ

vá (1764), Georg Šlezinger (1775) a Josef Šlezinger (1789). Ten je ve farním Inventáři z roku 1804 uveden jako soused osmého farního pole nazývaného Pod kopci.

Po něm vlastnil usedlost Tomáš Millner (Müller ? 1796), už za dva roky Lorenc Millner (1798), Václav Kaláb (1810), vdova Apolonie Kalábová (1819) a ještě ve stejném roce Josef Kožušník. Za dva roky zde byl František Jahoda, František Krček (1842), František a Marie Krčkovi (1871), František a Františka Krčkovi (1898) a od roku 1928 František a Alžběta Krčkovi.

Tito manželé prodali Československému automoto-

klubu malou část pozemku u státní silnice. Na něm byl po tragické smrti automobilového závodníka Bedřicha Soffera (+5. září 1928) postaven betonový funkcionalistický pomník.

Vznik jména Krček vysvětlují odborníci původem z nářečního slova obecného významu „krč“ neboli pařez, špalek zákrsek.

U domu č. 42 je první majitel uveden v roce 1655. Je to Mates Hanuš. Od roku 1673 ho následovali Adam Čísl (Jakub Čech), Bartoň Špaček (1701), Šimon Křivánek (1704), František Růžička (1709), Martin Švábenský (1739), Martin Jahoda (1779) a jeho zeť Václav Kaláb (1787).

V inventáři tvaroženské fary z roku 1804, sepsané farářem Václavem Bartoškem je uvedeno, že první farní

pole U studýnky hraničí na straně proti Kruhu s Václavem Kalábem, pololáníkem z Tvarožné č. 42.

Dům č. 42

Dalšími majiteli byli Václav Kaláb od roku 1808, další Václav Kaláb od roku 1830, potom Jan Galle (1838), František a Kateřina Gallovi (1863), František a Anna (roz. Šlezingerová) Gallovi (1898) a Alois a Marie Liškutinovi (1931). V domě se narodil známý divadelní a filmový herec Václav Alois Liškutín.

Prvním držitelem domu č. 43 byl od roku 1713 Matěj Maděránek. V tom roce došlo ke změně majitele panství. Smlouvou z 10. října 1713 prodal ženský cisterciácký klášter na Starém Brně statek (vesnice) Tvarožná a Velatice rytíři Janu Kryštofovi za Freienfelsu za 28.000 zlatých rýnských. Po odkoupení panství Líšeň v roce 1714 od hraběte Norberta Leopolda Libštějského z Kolovrat vytvořil rytíř Freienfels nový komplex – alodiální panství Líšeň, Obce a Slatina se statkem Tvarožná a Velatice.

Po pěti letech převzal usedlost č. 43 Chrištof Jung (1718), Ondra Šlezinger (1739), Josef Šlezinger (1745), Tomáš Jung (1764), Josef Šlezinger (1775) a Josef Šlezinger ml. (1789).

Od listopadu tohoto roku do května roku 1790 krátce platil Josefínský katastr. Po jeho zrušení císařem Leopoldem II.

byla znovu zavedena Tereziánská berní soustava.

Dalším vlastníkem usedlosti byl Martin Šlezinger (1792), krutý závěr roku 1805 zde prožil Stanislav Kaláb (1800). Po šestačtyřiceti letech se majitelem stal Josef Blahák (1846). Od roku 1882 dům vlastnili František a Anděla Blahákové, potom, od roku 1927 František a Ludmila Drápalovi. Jejich synem je akademický malíř, grafik a sochař Vladimír Drápal, jehož sté výročí narození jsme si v říjnu připomenuli.

Příjmení Drápal odvozují odborníci z přičestí minulého činného slovesa drápal.

Na další selské usedlosti z historického jádra obce, u domu č. 44 byl od roku 1656 prvním majitelem Mates Müller a druhým pololáník Voitl Payer (1673).

Dalšími majiteli se na 137 roků stala rodina Krupicova. Prvním byl Jiřík Krupica (1687), od roku 1716 Vávra Krupica, Josef Krupica (1749) a od roku 1800 do roku 1824 Václav Krupica.

Od toho roku byla na domě na mnoho desetiletí rodina Blaháková. Začali to Josef a Barbora Blahákové. Po nich, od roku 1862, převzali majetek František a Florentina Blahákové. Po dvaatřiceti letech vlastnili dům a polnosti Josef a Josefka (roz. Skládaná) Blahákové, Dalšími majiteli byli Jan a Hedvika Blahákové (od r. 1929) a od roku 1951 Jan a Ludmila Blahákové.

Dům č. 45 vlastnil od roku 1673 jako první známý majitel Martin Müller. Dalšími majiteli byli Jan Vičar (1687), pololáník Matouš Vičar (1716), Andreas Čáp (1718), Matěj Maděránek (1724) a František Ledvák

Dům č. 43

Dům č. 45

(1726). I na tomto domě se dlouhá léta udrželo jméno Šlesinger. Začal to Martin Šlesinger (1749), potom přišli Tomáš Šlesinger (1788), Mikuláš Šlesinger (1831), Jan Šlesinger (1876), Josef a Marie Šlesingerovi (1912) a Alois Šlesinger (1952).

Pololáník Tomáš Šlesinger z č. 45 je v inventáři tvaroženské fary z roku 1804 zapsán jako soused prvního pole U studýnky ze strany proti Přístupám.

Na domě č. 46 je prvním známým majitelem v roce 1764 Josef Audy. Dalšími byli Anna Audová (1789) a od roku 1820 Františka Poláčková.

To už byl od předchozího roku majitelem panství Líšeň hrabě Eduard Belcredi, spřízněný s majiteli Líšně. Poslední mužský držitel František Xaver Freienfels je v poslední vůli jmenoval svým dědicem. Líšeňské panství hrabat z rodu Belcredi tvořilo na konci feudálního období městečko Líšeň, vesnice Obce, Slatina, Tvarožná a Velatice. Podle josefínského katastru měřilo 3 932 jiter a 307 čtverečních sáhů.

Po Františce Poláčkové vlastnil usedlost č. 46 Jan Procházka (1842), potom Jan a Anna Procházkovi (1843), Anna Procházková (1844), Anna Matoušková (1844), Vincenc a Valburga Haškovi (1847), Val-

burga Hašková (1881), František a Marie (roz. Hašková) Skládáných (1883) a v roce 1898 Františka Müllerová a ještě ve stejném roce Jakub Drápal.

V roce 1898 koupil dům „Živnostenský spolek Blahobyť, zapsané společenstvo s obmezeným ručením“. Spolek zahájil svoji činnost 25. března 1891 v domě č. 15. Letos jsme si tedy mohli připomenout sté výročí založe-

ní. Členové spolku chtěli původně koupit dům č. 14. To se nepodařilo. Po problémech, intrikách a licitacích byl dům č. 46 koupen od Jakuba Drápala z Jezer za 1.850 zlatých. Smlouva byla podepsána na mimořádné valné hromadě 19. června 1898. Po částečné opravě sem spolek už 27. června 1898 přesídlil. Prodejna a výčep se staly místem čilého společenského ruchu. Nakupovat, na pivo a na schůze se chodilo do „Spolku“.

Od 16. září 1940 se spolek Blahobyť sloučil s Dělnickým potravním družstvem Vzájemnost – Včela a dům přešel do jeho vlastnictví.

V roce 1954 přešel dům do majetku Lidového spotřebního družstva Jednota se sídlem v Brně a o dva roky později sem byl přemístěn obchod z domu č. 17. Byla zde první prodejna nového typu – samoobsluha.

U domu č. 47 známe prvního majitele od roku 1659. Jmenoval se Seidl Blaswitzer. Dalšími majiteli byli Jíra Pekárek (1685), po dvou letech Jan Maděránek (1687), Tomáš Audy (1701), po pětadvaceti letech Martin Čísl (1726), František Kaláb (1742) a Lorenc Kuklínek (1789). Po dvou letech přišel Martin Žemla (1791), pak Jakub Müller (1798), Kateřina Vičarová opět

provdaná Tužínová, Josef Tužín (1880) – starosta v letech 1895–1900, František (starosta 1926–1928) a Antonie (roz. Kepáková) Vičarovi (od září 1901) a od roku 1930 Josef a Marie Maradovi, když Josef se sem přizemil v květnu 1926.

Prvním známým majitelem domu č. 48 je od roku 1665 Gregor Auda. Následovali Valtin Müller (1673), Matěj Hnilička (1697), Bartoloměj Čáp (1698), Karel Heydler (1706), Matiaš Balík (Palík ? 1785), Josef Palík a Magdalena rozená Daňková (1811), Jan Koukal (1810), Bartoň Müller (1833), Cyril a Angela Müllerovi (1859), Cyril Müller (1880), Jan Müller a Ludmila roz. Vaňáčková (1897), Jam Müller (1904), Jan Vaňáček (1905), Marie Müllerová (1927), Ludmila a Drahomíra Müllerovy (1947) a Drahomíra a Jan Dvořáčkovi (1953).

Prvním majitelem domu č. 49 byl od roku 1640 pololáník Valtin Müller. Následovali Mates Reyrle (Beyerle ?, 1662), Prokop Gall (1673), Mates Přádel (1685), Václav Čísl (1691), Šebesta Čísl (1714) a Šimon Čísl (1775).

Pak už jsou zde neuvěřitelně dlouho, až do současnosti, členové rodiny Brzobohatých. První je Bartoň Brzobohatý (1792), František Brzobohatý (1797), po šestadvaceti letech jeho syn František Brzobohatý (1823), František a Terezie Brzobohatých (1839), František a Mariána Brzobohatých (1849), František a Vincencie Brzobohatých (1880), František Brzobohatý (1909) a Antonín a Alžběta Brzobohatých (1922).

Příjmení Brzobohatý má podle odborníků podobný původ jako Brzák tedy ve staročeském přídavném jméně brzy = rychlý.

Dům č. 49

Naproti domu č. 49 za silnicí směrem k potoku stávala od roku 1932 vozová váha. Na obecním pozemku ji nechal vybudovat Spořitelni a záleženský spolek. Sloužila do roku 1964, kdy byla zbořena. O ní něco napíšu v některém dalším zpravodaji.

V postupném vlastnictví domu č. 50 je prvním majitelem od roku 1656 Jan Lidba. Dalšími majiteli jsou: Jan Müllner (Müller ? 1673), Tomáš Millnar (Müller ? 1681), Daniel Remeš (1695), Josef Müllner (Müller ? 1708), Štěpán Miller (Müller ? 1749), Stanislav Kalláb (1775), František Kalláb (1794), Martin a Mariana Kallábovi (1830), Jan a Františka (roz. Blaháková) Kallábovi (1885) a František Kaláb (1894). Dalšími majiteli byli manželé Rudolf (starosta 1913–1919) a Ludmila (roz. Paulíková) Kalábovi (1899), Anežka Kalábová (1924), Vladimír Kaláb (1937) a od roku 1940 Anežka Kalábová.

K domu č. 50 ještě krátce ocituji ze vzpomínek (str. 1–3) Františka Kalába z č. 228:

„...Z vyprávění mého otce Rudolfa Kalába.

Jako malému chlapci vyprávěl mě stařeček (Martin) o robotě, vrchnosti, válkách (Napoleon) a o původu rodu Kalábů.

Rod.

Pražd mého otce (jméno a stáří mě není známo) přišel na dům č. 50 z Obce u Křtin, který tam byl pasákem ve dvoře. Dřívější majitel č. 50 byl zadlužen a domek se mu zboural a proto odešel do továrny.

Mého praotce dosadila na dům č. 50 vrchnost Líšeňská a asi za dobré služby mu odpustila dva roky roboty a dala mu nějaký stavební materiál. Pozůstával z velké světnice, ze síně ve které byla pekárna a ohnisko a z velké komory. Střecha byla pokryta doškly.

Dům č. 50 byl přestavěn v letech asi 1800–1805. Dům který se zachoval do r. 1909 si jako malý chlapec pamatuji.

(Pokračování v příštím čísle.)

Ten zdědil můj otec (pozn. Rudolf) a v roce 1909 ho přestavěl. Můj praotec měl 4 syny...“

Vceňovací operát z roku 1844 na uvedených usedlostech potvrzuje tyto majitele (případně nájemce, nejsou uváděni mezi vlastníky!): č. 41 František Krček a Mikuláš Schlesinger, č. 42 Jan Galle a Matyáš Kallab, č. 43 Josef Blahák junior a František Kallab, č. 44 Josef Blahák senior, č. 45 (?), č. 46 Jan Galle, Mariana Poláčková a Dominik ZACPÁLEK, č. 47 Jakub Müller, č. 48 Jakub Müller, č. 49 František Brzobohatý a č. 50 Martin Kallab.

Přidávám fotografii obrazu domu č. 41 a starší fotografie domů č. 42, 43, 45 a 49.

*František Kopecký
kronikář ve Tvarožné*

Krásný dávný Štědrý večer na Horňácku

...Od vápenek, osady novolhoťácké, sestávající se z mlýnka a několika chatrčí, spouští se chatrná cesta polní k dědině, zapadlé do sněhu. Chaty, vesměs dochem kryté, tulí se k sobě na svahu, spadajícím od Vápenek na tu stranu k Blatničce. Dýmají z bílých komínů a zdá se, že v nich život utuchl, tak jest mrtvo. Na dolním konci dědiny stará vetchá škola, při ní kovárna, pastýřova a cigáňova chalupa, Za chvíli odhazujeme svrchníky a čagánky a usedáme k velikánským kachlovým, rozpukavým kamnům, která vydávají příjemný žár.

Anička, sestra Matúšova, kouzelnice, která uměla z ničeho cosi stvořit, připravila hladovým krkům našim skromnoučkou večeří, chutnala lépe, než labužníkům velkoměstským nejvybranější lahůdky. A po štědrovečerní večeří dým ze sádrovek našich vznášel se k nebesům jako vonné kadidlo a myrha, kterou králové uctívali kdysi Spasitele světa.

A nastaly hody duševní, když rozevřel jsem své památné dva černé zápisníky, ve kterých měl jsem nejvzácnější skvosty literární z tehdejších dob zaznamenané. Matúš, odloučen od světa a zvědavý na vzmach naší literatury, naslouchal zbožně mým deklamacím.

Dospěli jsme po těchto hodech k vyličení mých útrap bohémských v Praze, k veselým a rozmarným kouskům kamařádstva, a přešli jsme k plánům do budoucna, nad něž skvělejších a krásnějších mimo úcu nikdo vymyslet nedovedl.

K deváté hodině vybrali jsme se, ozbrojeni důkladnými čagany, nahoru do vsi nahlédnout, jak Súchovjáci oslavují příchod Ježíškův. Tušili jsme, že jiskřivou nocí snášeli se po pápěrcích sněhových andělé s Ježíškem nad chudou dědinkou a že vlévali klid a mír do ubohých chat, kde v zástolí shromáždil se celý rod zbožných, naivních lidiček, věřících v příchod Spa-

sitelův. Nebylo stromečků, nebylo svíček, nebylo balíčků s dárky – pod blikající loučí seděl u stolu děda, říkal z knížek a notoval s ostatními starodávné koledy.

Cítili jsme, že k nám, sůchovským ubožákům, tehdy opravdu zavítalo Jezulátko a přinášelo nám, čeho jinde ve světě nebylo lze nalézt: mír, klid, naději, spokojenost...

Šli jsme šťastni domů.

Toto je úryvek z knihy „Súchovská republika“, kterou napsal Otakar Bystřina, vlastním jménem Ferdinand Dostál, rodák z Věrovan u Olomouce. Tento právník a spisovatel, důvěrný přítel Petra Bezruče, psal humorné příběhy z Hané a Slovácka. V roce 1882 byl jedním ze zakladatelů recesistické Súchovské republiky. Jejím nejznámějším členem byl malíř Joža Úprka.

Medaili Otakara Bystřiny uděluje moravským kronikářům, vlastivědným pracovníkům, spisovatelům, folkloristům, malířům a hudebním skladatelům Zájmové sdružení právnických osob Slavkovské bojiště Austerlitz, jehož členy jsou město Slavkov u Brna, obce Prace a Tvarožná a společnost Porta Spes a.s. Brno.

František Kopecký,
kronikář ve Tvarožné
předseda Zájmového sdružení

Zpravodajův básnický koutek

Ve sklence vody jiskru hledám,
do mechu si mlčky sedám.

V roji mušek vidím balet,
chtějí se až rozvyprávět.

Klavírní tón spadl slečně z okna,
co vlasy měla, samá lokna.

Ve sklence vody hledám cosi,
kolem už letí žluté vosy.

Třpyt kapky na sklenici,
oči sovy jsou však spící.

Sklenka vody samá vlnka,
v mechu kráčí zlehka srnka.

autor: Jaroslav Daněk

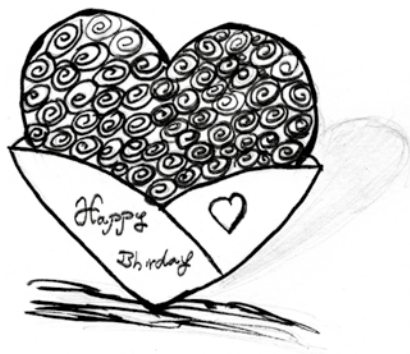
Uzávěrka příštího čísla

Uzávěrka pro doručení příspěvků do příštího čísla je 5. ledna 2022. Žádáme o její dodržení. Svoje příspěvky zasílejte v elektronické podobě na adresy uvedené v tiráži. V doručených příspěvcích si vyhrazujeme právo provedení úprav pravopisu a rozsahu příspěvků.

Naši jubilanti

listopad–prosinec 2021

- 93 let** Josef Gajdoš, Tvarožná 275
- 85 let** Vlasta Ličková, Tvarožná 147
Ladislav Ryšavý, Tvarožná 265
- 80 let** František Liškutín, Tvarožná 303
- 75 let** Milada Galleová, Tvarožná 21
- 70 let** Eva Putnová, Tvarožná 63
- 50 let** Eva Zambová, Tvarožná 232

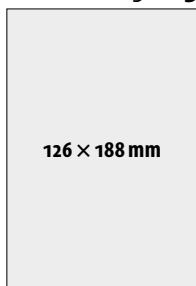

Všem jubilantům blahopřejeme!

Pozn.: Nevádíme jména jubilantů, od nichž jsme neobdrželi souhlas se zveřejněním. Formulář ke zveřejnění osobních údajů je distribuován jubilantům na adresu trvalého pobytu. Formulář se souhlasem je možno podepsat v průběhu celého roku na Obecním úřadě ve Tvarožné. Zveřejňovaná jubilea jsou: 50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 91 a více let.

Ceny inzerce ve Tvaroženském zpravodaji:

celá strana A5 **300 Kč**

126 × 188 mm

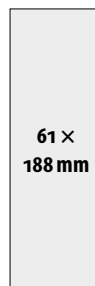

150 × 214 mm
na spad

do ½ strany A5 **200 Kč**

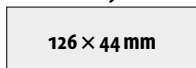

126 × 92 mm

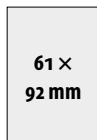

61 ×
188 mm

do ¼ strany A5 **100 Kč**

126 × 44 mm

61 ×
92 mm

Tvaroženský zpravodaj

Periodický tisk územního samosprávného celku vydává Obec Tvarožná, vychází 1x za dva měsíce, v nákladu 350 výtisků, evidenční číslo MK ČR E 10094, IČO: 002 82 731.

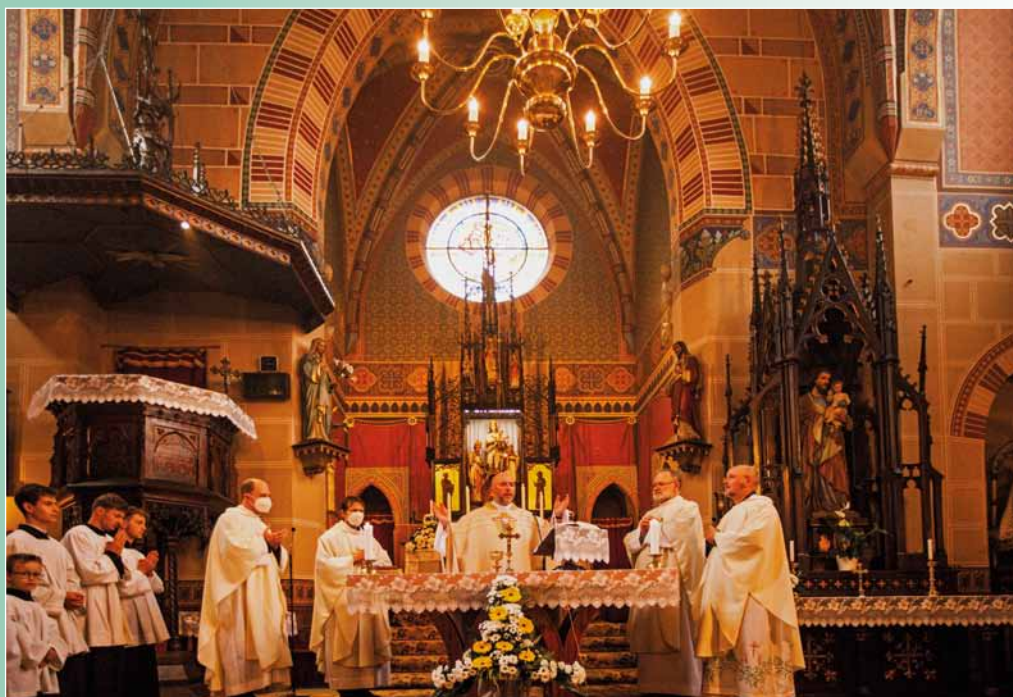
Kontakt – tel.: 544 226 101, e-mail: obec@tvarozna.cz, web: www.tvarozna.cz

Datum vydání 19. 11. 2021

Divadelní vikend na Sokolovně – Cimrman Revival Sivice, Hospoda Na mýtince, 7. října 2021

Mše svatá u příležitosti výročí 140 let od vysvěcení kostela sv. Mikuláše, 10. října 2021

Bohuslav Dostal

**14. 9. 1907 †20. 10. 1982*

Odbojář, syn evangelického kazatele. Zasloužil se o vznik měšťanské školy ve Tvarožné po druhé světové válce, do roku 1948 byl jejím ředitelem a následně učitelem. Vyznamenán prezidentem republiky Československým válečným křížem 1939 a Pamětním odznakem Svazu politických vězňů.